

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

MARIA-THERESIA

WENEN is nog steeds een keizerlijke stad, een stad waarin men nog de charme en de schoonheid van de XVIIIe eeuw terugvindt en dit ondanks de verwoestingen door de laatste wereldoorlog aangericht. Men mag dus aannemen dat de XVIIIe eeuw een diepe stempel drukte op Wenen en op Oostenrijk. Het was in die eeuw dat Maria-Theresia te Wenen regeerde en dat gedurende veertig jaar.

1. « IK BEN SLECHTS... »

« Ik ben slechts een arme koningin », zei Maria-Theresia, maar, zo voegde ze er onmiddellijk aan toe: « Ik heb het hart van een koning! » Bij de dood van haar vader, Karel VI, was zij dertwintig jaar. Zij was charmant, spontaan, gevoelig en gedistingeerd. Zij werd een lieve vrouw voor haar gemaal, Frans van Lotharingen. Zij was een voorbeeldige moeder die haar zestien kinderen met grote zorg en toewijding opvoedde. En later was Maria-Theresia een beeld van een grootmoeder! Zij was steeds en in al haar handelingen eenvoudig en koninklijk!

3. DE STAAT

DE Kerk moest de staatskontrolle aanvaarden in de administratie van haar goederen. Zij moest belasting betalen. Het aantal kloosters dat mocht gesticht worden werd beperkt en zelfs het theologisch onderwijs stond onder toezicht. Iedereen zonder uitzondering moest belasting betalen. De « code Theresien » gold voor iedereen. De post, tot dan toe het eigendom van de familie Thurn en Taxis, werd voortaan door de Staat geëxploiteerd.

4. GERECHTIGHEID

ER werden wegen aangelegd en kanalen gegraven. De folteringen, tot dan toe in zwang om een beschuldigde tot bekentenissen te dwingen, werden afgeschaft, evenals de lijfeigenschap. Men stichtte tehuizen voor zwervers en voor vondelingen. De openbare onderstand verving de parochiale instellingen van liefdadigheid. Gent kreeg de eerste moderne gevangenis ter wereld. De gevangenen mochten werken en konden er een beroep aanlenen. Zelfs met de jonge leeglopers uit goede familie, wist men raad... Ze werden in een speciale afdeling van de gevangenis ondergebracht. Er werden officiële lycea gesticht die de jezuitenkolleges moesten vervangen.

2. « IK WIL ME WAARDIG TONEN... »

« Ik wil me waardig tonen van de liefde die mijn volk mij schenkt », zei Maria-Theresia, en zij dacht aan de Oostenrijkers, de Hongaren, de Tsjechen, de Italianen en de Belgen. Zij regeerde met veel kunde en zij centraliseerde de macht van al haar staten in de handen van de groot-kanselier, prins van Kaunitz. Deze prins was een briljante geest, vol van de nieuwe Franse ideeën. Hij was een man van het licht!

5. DE KEIZERIN

MARIA-THERESIA droeg de titel van keizerin in het jaar 1745, toen haar man onder de naam Frans I tot keizer werd uitgeroepen. Zij had echter meer dan deze titel, had de sympathie van haar onderdanen, de eerbied en de wondering van haar tegenstanders. « Zij is een grote vrouw die de troon en de mensheid eer aandoet! » aldus verklaart haar ergste vijand, Frederik II.